

Jazykové štýly – HARPUNA

Jazykový štýl	Všeobecné vlastnosti	Typické jazykové prostriedky	Mimojazykové prostriedky	Niektoré útvary, žánre
<p>Hovorový subjektívny <i>funkcia: každodenné dorozumievanie doma, medzi priateľmi, spontánne rozprávať</i></p>	<p>ústnosť súkromnosť situačnosť stručnosť expresívnosť</p>	<p>nárečové, slangové, expresívne, hovorové, spisovné, nespisovné slová, frazeologizmy, nedôsledná výslovnosť a pod.</p>	<p>výrazná intonácia gestikulácia mimika pauzy plastika tela</p>	<p>SMS-ka, telef. rozhovor, odkaz na chladničke, rozprávania, dialóg, súkromný list, rozhovor...</p>
<p>Administratívny (úradný, kancelársky) objektívny <i>funkcia: jasné, presné sprostredkovanie informácií, oznámiť</i></p>	<p>vecnosť stručnosť adresnosť neutrálnosť knižnosť</p>	<p>neosobné vyjadrovanie, krátke vety, poznámky, vysvetlivky, skratky, značky, vlastné mená, kancelarizmy, termíny</p>	<p>grafické členenie textu tabuľky predtlač</p>	<p>úradný list, objednávka, rozvrh hodín, zápisnica, protokol, zmenka, žiadosť, vyhláska, urgencia, súpis, poukážka, katalóg, úradný životopis</p>
<p>Rečnícky objektívno-subjektívny <i>funkcia: má presvedčiť, propagovať, pobaviť, pôsobivo povedať, slávnostné príležitosti, konferencie</i></p>	<p>ústnosť verejnosť sugestívnosť (pútavosť) názornosť adresnosť</p>	<p>oslovenie, kratšie vety, obrazné pomenovania, frazeologizmy, citáty, zrozumiteľné formulácie, citoslovcia, opakovanie slov, knižné slová, rečnícke otázky a pod.</p>	<p>výrazná intonácia, gestá, mimika, kontakt s poslucháčom, pauzy</p>	<p>príhovor, slávnostný prejav, prednáška, výklad učiva, reklama, politická reč, súdna reč, kázeň, diskusný príspevok, prívet, prípitok, smútočný prejav</p>
<p>Publicistický (novinársky, žurnalistický) objektívno-subjektívny <i>funkcia: informovať verejnosť, v médiách</i></p>	<p>písomnosť verejnosť informatívnosť variabilnosť aktualizovanosť</p>	<p>aktuálny obsah, spisovné aj nespisovné slová, obrazné pomenovania, frazeologizmy, skratky, grafy, tabuľky, titulky, zoznamy, ošúchané výrazy (klišé)</p>	<p>grafické členenie textu grafika písma fotografie</p>	<p>správa, oznámenie, interview, fejtón, reportáž, komentár, úvodník, glosa, besednica</p>
<p>Umelecký (básnický) subjektívny <i>funkcia: vyvolať pocity krásna cez literatúru, esteticky povedať</i></p>	<p>variabilnosť expresívnosť metaforickosť náznakosť</p>	<p>široká slovná zásoba, spisovné aj nespisovné slová, umel. jaz. prostriedky, voľná stavba vety, autorské slová (kamalásky, polepetko...)</p>	<p>grafické členenie textu ilustrácie</p>	<p>báseň – lyrická, epická, sonet, óda, rozprávka, pieseň, hymna, elégia, sonet, óda, lyrická skladba, román, balada, poviedka, komédia, tragédia, beletrizovaný životopis</p>
<p>NÁučný (odborný) objektívny <i>funkcia: sprostredkovať vedecké poznatky, vysvetliť</i></p>	<p>písomnosť monologickosť verejnosť presnosť odbornosť</p>	<p>cudzie slová, združené pomenovania, odborné pomenovania (termíny), značky, symboly, abstraktné pojmy, zložité vetná konštrukcie (súvetia...), citácie</p>	<p>grafické členenie textu interpunkcia ilustrácie, grafy schémy, tabuľky, vzorce</p>	<p>výklad, referát, štúdia, rozprava, recenzia, odborný opis, referát, seminárna práca</p>

